

A team of sled dogs pulling a sled on a snowy mountain slope. The dogs are of various breeds, including huskies and malamutes, and are harnessed together. The background shows a snow-covered mountain range under a clear blue sky. A large white decorative swirl is on the left side of the page.

Den grønlandske slædehund i Grønland

FRA HVALP TIL ARBEJDSHUND

Marit Holm, Finn Siegstad

Nunatsinni qimmit qimuttut

QIMMIARAANERANILT QIMUTTUNNGORNERANUT

Forord

Her finder du information om hunde og hundehold, fra hunden er født til den går på pension. Det er ikke forsøgt at give en fuld oversigt, men at komme med nyttige tips om nogle af de vigtigste ting i en slædehunds liv.

Alle er velkomne til at kontakte dyrlægerne i Ilulissat for gode råd om hundehold. Der er også en grønlandsk tolk man kan tale med. Kontoret har telefon 943042.

KOLOFON

Den grønlandske slædehund i Grønland – fra hvalp til arbejdshund
Vejledning i hundehold

Udgiver: Dyrlægeembedet i Ilulissat med støtte fra Dansk Kennel Klub

Forfatter: Marit Holm og Finn Siegstad

Fotograf: Marit Holm

Tryk:

KOLOFON

Nunatsinni qimmit qimuttut – Qimmiaraaneraniit qimuttunngorneranut
Qimmeqarnermut ilitsersuut

Saqqummiisoq: Nersutit nakorsa qarfiat Ilulissat, Dansk Kennel Klub ikiortigalugu

Atuakkiortut: Marit Holm aamma Finn Siegstad

Assilliisoq: Marit Holm

Tryk: Ordet Tryk mangler

Siulequt

Uani quppersakkami qimuttunik qimmeqarnermut tunngasut piaraaneraniit qimuttutut suliunnaarissaa tikillugu paasissutissat assigiinngitsut eqqartorneqassapput. Una quppersangaq tamakkiisumik itisiliinngilaq, kisiannili paasissutissat qimmip qimuttup uumanerani paarilluarissaanut pingaarnit eqqartorneqassapput.

Kikkulluunniit Ilulissani nersutit nakorsaannut saaffiginissinnaapput qimmit pillugit siunnersorneqarumasut. Kalaallimik oqalutseqartoqarsinnaavoq sianernermi. Alaffiup oqarasuaataanut 943042.

Planlægning

Når tæven er ved at være kønsmoden, skal den være færdig vaccineret mod hvalpesygdomme inden paring.

Den drægtige tæve skal have et hundehus eller lignende der beskytter hende og hvalpene, medens de er små og hjælpeløse. Der skal være tørt og rent.

Behold kun det antal hvalpe du har brug for. Hvis der kalkuleres med at halvdelen af hvalpene dør, så er indstillingen forkert. Hvis du tager godt vare på dine hvalpe, så vil de også overleve. Omsorgsfuld behandling af hvalpe vil sige at de har et trygt sted at være i en hundegård eller indhegning, så de ikke bliver ædt af andre hunde. Hver dag bør man fjerne hundelort for at reducere smittepres af virus, bakterier og orm. Slip hvalpene ud af hundegården hver dag, når du er der. Så har du kontrol over dem og undgår, at de bliver ædt eller kommer til skade hos naboens hunde. Herved kommer de af med overskydende energi og får den motion de skal have. Samtidig kommer de ud og bliver socialiseret og kendt med de andre hunde i flokken. Dette er meget vigtigt.

Pilarsaarusioneq

Arnaviaq piaqqisinaanissaminut/nuliunissaminut piarilerpat, qimmiaqqat nappaataannut akiussutissanik kapitereersimassooq.

Qimmeq naartusoq iserfissaqassooq imminut qimmiaqqanullu silapilummut illersuutaasinnaasumik, iserfissaq salingaattuusooq panerlunilu.

Qimmiaqqat atorfissaqartitatit kisiisa uumatikkit. Eqqarsaatigigullu affaai toqussajunnarsisut, kukkusumik eqqarsarputit. Qimmiaqqalli paarilluarukkit, uumaannarissanut ilimanartorjuussapput. Qimmiaqqanik paarsiluarneq isumaqarpoq isumannaattumik qimmiaqqanik inissaqartitsineq, qimminillu allanit nerineqannginnisaanik illersuineq. Illuaqqami imaluunniit ungalut iluini. Tassani qimmit anai ullut tamaasa piarneqassapput, nappaalalersinnaanerannut pinaveersaartitsinnaammata virus-inut, bakterissanut qumanittoormullu. Qimmiaqqat ilangalungit ungalunit anisillugit aneertittakkit, uirtortinngissaat nakkutigalugit, imaluunniit paatillutik ajoqusinnginnissaat piniarlugit. Aneertinnerani arpaqataarlutillu nukik katersuuttoq atorluarniassammassuk. Aamma taamaasillutik nujuillisarniassammata qimmillu allat eqqaminniittut sungiusimalerlugit aammalu sungiusimaneqalerlutik. Tamanna pingaaruteqartorujussuuvooq.

Socialisering af hvalpe

Det at tage hvalpene op i dine arme og nusse med dem dagligt gør, at de får tillid til dig og mennesker generelt, noget der er vigtigt for at give hunden et godt liv. Det bliver nemmere at kalde hunden til sig hvis den skulle slippe løs, når den er voksen. Den vil blive tryk ved og glad for mennesker og derfor undgår man, at den bider for at forsvare sig. Man kan tidligt begynde at lære hvalpene kommandoer, som for eksempel "dæk" som er meget nyttig også når den er voksen og skal foran slæden. Den grønlandske slædehund er let at træne op med godbidder, de gør alt for en ammasset...

Nujuillisaaneq qimmiaraaneraniik passussineq

Qimmiaraaneraniit qimmeq passunnerani tatigeqatigiinermik pilersitsisarpoq, nujuillilluni, tamannalu qimmi-aqqap alliarturnerani pingaaruteqartorujussuuvoq. Allil-luni nujualajunnaarluni pitoqqanerminiit pituussaarluni tingujuminarneruniassammat. Nujuarnani inunnullu nu-annarinnittunngorluni allinguni inunnut ulorianarunna-assoq, taamaasillunilu inunnik ulorianartorsiortitsinani. Qimmeq allannginnerani naalakkiutinik ilinniartinneqar-sinnaavoq, qimuttunngoruni atorsinnaasaanik, iluatsikka-angallu tamulungassaanik/akissarsiaasaanik tunisaraanni naalanngitsoornissamut angassisooq. Neriniusiisarner-mut tunngaviatigut allaanerussuteqarpallaanngilaq.

Hvalpefoder

Hvalpene skal have foder, så snart de kan og er interesseret i at spise det, typisk når de er omkring 3-4 uger gamle. Allerede fra de er 4 måneder gamle skal de have lige så meget foder som en voksen hund. Tæven og hvalpene bør have adgang til foder hele tiden. Så kan de spise det de har behov for når de er sultne. Dette fører også til at hvalpene får et normalt og afslappet forhold til mad. For at følge med i, om hvalpene får nok foder, kan man veje dem. Hvalpe skal tage ca. 1 kg. på om ugen. Det vil sige at de skal veje ca. 4 kg. når de er 4 uger gamle og 8 kg. når de er 8 uger gamle.

Orm

Hvalpene bør behandles for orm flere gange. Allerede første gang ved 2 ugers alderen og derefter hver 2. uge til de er 3 måneder gamle. På den måde vil de holde sig raske og bedre tåle andet smittepres fra bakterier og virus, da de nemmere kan holde sig stærke og velernærede uden orm. Når de er voksne, bør de have ormebehandling mindst to gange om året.

Qimmiaqqat nerisaat

Qimmiaqqat nerisinnaalerpata nerisassaannik pilersorneqassapput, tamanna pisarpoq sapaatip akunneri 3-4-manik utoqqaassuseqaleraangamik. Sisamanik qaammateqaleraangamik inersimasutut nerisaqartinneqassapput. Piaqqisoq/sarliartoq qimmiaqqallu nerissanut qanittuaraassapput. Perilileraangamik ingerlaannaq nerisarsinnaanerat ammatinneqassooq. Taamaasilluni qimmiaqqap nerisarneranut eqqissisimasumik periuseqalernissaa anguneqarsinnaammat. Qimmiaqqap alliartonera aamma malinnaaffigineqarsinnaammat taamaasilluni. Sapaatip akunneranut 1 kg. missaani oqimaalisassooq, sapaatip akunneri sisamanik utoqqaassuseqaleruni 4 kg. missaani, taavalu sapaatit akunneri arfineq pingasunik utoqqaassuseqaleruni 8 kg.

Qumaq

Qimmiaqqat qumaajaammik arlaleriarluni tunineqassapput. Siullermik sapaatip akunnerinik marlunnik utoqqaatigiliinnartut. Taavalu sapaatit akunneri marluk allortarlugit, pingasunik qaammateqalernissaat tikillugu tunineqartassallutik. Taamaasilluni qimmiaraaneriik peqqissuunissaa anguneqarsinnaavoq, nappaatinullu pinaveersaataasinnaalluni. Inersimasunngorpallu minnerpaamik ukiumut marloriarlungu qumaajaammik tunineqartassapput.

Vaccine og sygdom

Hvalpene bør vaccineres når de er 8 – 12 og 16 uger gamle, mod hvalpesygdomme, som er parvovirus og hundesyge. Det er virus der angriber fordøjelsessystemet og giver diare og opkast og som afkræfter hvalpen hurtigt. De stopper med at spise og bliver meget slappe. Hvalpesyge kan også give andre uspecifikke sygdomstegn som øjen- og næseflåd, hoste og tungt åndedræt.

Hvis hvalpene bliver syge af hvalpesygdomme alligevel, er det vigtigt at I gør noget med det samme og ikke venter til der er gået et par dage. Da er det for sent. Hurtig behandling er afgørende for hvalpens overlevelse og det er dig som skal sørge for det. Så snart du ser at hvalpen ikke spiser, tag den indenfor og giv den mad, vand og varme. Det vigtigste er vand, ellers dør hvalen af dehydrering. Hvis den ikke vil drikke selv, så sprøjt vand ind i munden på den mange gange per dag. Hvis den kaster det hele op eller det bare bliver værre, så skal man aflive hvalpen, så den ikke lider unødigt. Man skal ikke vente, til den dør af sig selv. Har man en hvalp som er syg, skal man altså enten give den behandling eller også skal man sørge for at hvalpen aflives. Den bliver ikke rask af sig selv. Overlader man hvalpen til sig selv og tænker at "nu må vi se om den overlever", er det dyrplageri.

Akiuussutissanik kapisineq, qimmillu nappaataat

Qimmiaqqat sapaatit akunnerinik 8-12-inik utoqqatigileraangamik aammalu aappassaannik sapaatit akunnerinik 16-inik utoqqatigileraangamik akiuussutissanik kapineqartar-nissaat piumasarinapoq, nappaatinut paruvirus-mut aamma qimmit nappaataannut akiuussutissaavoq. Virus-iuvoq aqajaqqup sulineranut saassussisartoq, timmittitsilerluni, meriartitsillunilu qimmiaqqamut nukillaartitsisartoq. Neriumajunnaartarput nukillaangalerlutik. Qimmiaqqat nappaataat assigiinngitsunik malitseqartarput soorlu, isaatigut qingaaticullu marniliuunnerit, quersomerit oqimaattumillu anersaartorerit.

Qimmiaqqalli paarilluaraluarlungit nappaalalissappata, pingaaruteqarpoq ingerlaannaq iliuuseqarnissaq ulluni arlalinni utaqqeqaamani. Utaqqigaanni kigusinaarnerus-sooq. Piaartumik iliuuseqaraanni qimmiaqqap uumaannarnissaanut periarfissangissaarnerussaaq, tamannalu illit akisissaaffigivat. Takusinnaagukku qimmiaraq neriumanngitsoq kiattumut eqqullugu nerisinniassavat imertillugulu. Imertinnissaa pingaaruteqarpoq, imermik timaani amingateqannginniassammat. Nammineq imerumangippat illit imeq nammineq qunianut kapuutaasamik isertissannaavat, ullormut arlaleriarlungu. Meriartaannarpat imerumananilu qimmiaqqap toquinnarnissaa pisariaqassooq, asullinnaq perulunnngissaa piniarlungu. Qimmeq nammineq toquinnarnissaa pisariaqanngilaq utaqqiinnassallugu. Qimmiaraq napparsimappat ikiortariaqarpoq imaluunniit toquinnartariaqarluni. Nammineerluni qimmiaraq pitsaaliunnangilaq. Utaqqiinnaraanni uumaannarnissaa takuniarlungu ikiornagulu, uumasumik naalliuttitsineruvoq.

Træning

Optræning af hvalpe for at gøre dem robuste til at tåle et hårdt liv som trækhund, er vigtigt. De skal opbygge muskler så de kan tåle de belastninger, som de udsættes for foran slæden. Med stærke og udholdende muskler kan de tåle den hårde belastning arbejdslivet vil byde på.

Tag hvalpene med på tur allerede fra de er små, 5-6 måneder gamle. Lad dem løbe det de gider, det skader ikke og vil give dem en god muskulatur. Først når de er ca. 10 måneder gamle kan man meget forsigtigt introducere, hvad det vil sige at trække, men med meget lille belastning og for kort tid af gangen. Hvalpene er ikke udvokset eller færdigudviklet, før de er over 1½ år gamle. Man kan godt lade dem lære, hvad det vil sige at trække noget, men ikke lange ture eller noget tungt. Unge hunde vil hellere end gerne trække af alle kræfter og man kan nemt blive overrasket over deres styrke. Men lad dig ikke snyde. De kender ikke deres egne begrænsninger og det er dig der skal stoppe hunden, inden skaden er sket.

At overbelaste hunden tidlig i livet vil kunne medføre, at den allerede inden den bliver arbejdshund, får skader, som gør at dens liv foran slæden bliver meget kortvarigt. Hvis man venter med at belaste hunden, kan man have glæde af den i mange år fremover, helt til de er ca. 10 år gamle eller endda ældre. I det nordligste Grønland er der hunde på 16 år der stadig trækker slæde.

Sungiusaaneq

Qimmiaraaneraniit sungiusaalluarneq pingaaruteqarpoq qimuttunngorluni sulerulunnissaa tumaartarlugu. All-artortilluni nukittoriartornera qamutit saani sulilernissaa tikillugu sungiusarluarneqassooq. Nukeqarluarluni sungiusarluarsimallunilu siunnissami sulerulunnissaminut piareersimanerussaaq. 5-6-nik qaammateqalerpat pisuttuaattaruk nukittuneruleqqullugu sungiusarlungulu. Aatsaat qulit missaani qaammateqalerpata anullugit qimutsikkitt, uqitsumik ungasinngitsumullu inerlatillugit. Qimmeq aatsaat allilluarsimasarpoq ukioq ataaseq qaammatillu arfinillit missaani utoqqaatigileraangamik. Qimunnissaminut ilinniartinneqarsinnaapput taassuma sioma.

Nutaqqat qimmorissupilussuusinnaapput piunassuseqarluarlutillu. Kisiannili tamatigut killissartik nalusarpaat, tamannalu illit aaliangeqariaqarpat ajoqusernissaa si-oqqullungu. Suli nutaraalluni qimmeq ajoquserpat, siunissami qimuttutut sulilernissaa sivikissinnaavoq ajoqusersimanini pissutigalugit. Siusinaartumik sulerulutsinnigikkaanni ajoqusernaveersaarlugulu, kingunerisinnaavaa qimmeq ukiorpassuarni qimuttuulluarsinnaanerani, allaat ukiut qulit sulisinnaalerluni. Nunatta avannaatungani qimmit 16-inik ukiullit qimuttorineqartarneri takusaanngillat.

Foder og sundhed

Fodring af slædehunde er en hel videnskab. Det vigtige er at hundene får det de skal have af næringsstoffer, så de kan være raske og stærke. Hvis en hund ikke får hvad den har behov for, vil den få et dårligere immunforsvar og nemmere blive syg og få skader. Det er også derfor det er vigtigt at behandle hundene for orm flere gange om året. De vil altid blive smittet med orm igen, med det samme de har fået en behandling. Det gælder om at holde antallet af orme lavt. Raske og sunde hunde har et stærkere immunforsvar, også mod orm. Mange orm i tarmsystemet gør, at hundene ikke får de næringsstofferne de trænger til og dermed kan de også blandt andet få dårlig hud og pels.

I princippet kan man lade det være op til hunden at bestemme, hvor meget mad den behøver. 90 % af hundene vil ikke spise mere end hvad de behøver for at opretholde normalt huld. Det indebærer, at de har et lag med underhudsfedt, som skal isolere mod kulden. Det er en fysiologisk nødvendighed. Om sommeren vil de fleste hunde selv spise mindre mad, fordi de ikke behøver så meget, da det ikke er så koldt længere og fordi de ikke er lige så aktive som om vinteren.

Qimmit nerisassaatpeqqinnerlu

Qimmit qimuttunik nerisisarneq ilisimatusaatigineqarsinnaavoq. Pingaartuuvorli nerisassat pingaarutilinnik akuutissaqarnissaat, peqqissooqullugu nukittoqullugulu. Qimmeq qimuttoq nerilluannikkuni nappaatinut ajoqusernissaminullu qaninnerussaaq. Taamaammallu ukiumut arlaleriarlungu qumaajartarnissaa pingaaruteqarpoq. Ingerlaannaq qumaneqqittarpoq, pingaaruteqarporli qumat killilersimaartinnissaat. Qimmit peqqissut nappaatinut asigiingitsunut akiuussinnaanerupput aamma qumamut. Qimmeq qumaqarpallaarluni nerukkaatissanit inuussutisat pisut atorfissaqartitani atorluarsinnaanngilaa, meqqorluutigisarlungulu. Tunngaviatigut qimmip nerisani qanoq annertussuseqassanersut nammineerluni aaliangertarpai, apeqqutaanginnarpoq qanoq atorfissaqartitsiginerluni. Qimmit 90%-iisa missai pisinnaasartik sinnerlungu nerineq ajorput. Tassani malittaasarmat amiata iluatungaani orsup annertussusaa aaliangersimasumik issussuseqartarmat nillimut illersuutaasortoq. Taanna illersuutaasoq issittumi uumaniarnermut pingaaruteqarluinnarpoq. Aasaanerani qimmeq nammineq annikinnerusumik nerilersarpoq, silap kissannera taavalu atorfissaqartitaa annikinnerulertarmat.

Hvilken slags foder?

Det er ligegyldigt hvilken slags foder man giver, bare den dækker hundens behov for fedt, proteiner, kulhydrater, vitaminer og mineraler. Det nemmeste er at give dem hel sæl eller tørfoder. De er balanceret på næringsstofferne, så de passer perfekt for hunde. Skal man give fisk af forskellig slags, skal man vide, hvad de indeholder for at give det rigtige. Torsk indeholder næsten kun proteiner og hellefisk næsten kun fedt. Så kun at give det ene er ikke så godt for hundene.

Skal man fodre hver dag? Hvis hunden selv fik lov til at vælge ville den æde foder hver dag. Fordelen ved at fodre hver dag er, at der er gang i fordøjelsessystemet og at man har en hund der er mere tilfreds når den er mæt. En utilfreds hund vil være mere tilbøjelig til at snappe efter fingre og efter børn der kommer forbi.

Der er enkelte hunde, der aldrig bliver tykke. De har enten høj forbrænding eller de gider ikke spise så meget. Ofte skal man give dem med høj forbrænding tre gange så meget foder som de andre hunde, inden de tager på i vægt og er tilfredse. Dette skal man tage hensyn til og ikke bare slå sig til ro med at "hunden ikke tager på selv om den spiser meget". Lad den spise det den har behov for.

Qimmit nerisassaat sorliit

Qimmit nerisassaat suulluunniit nerukkaatigineqarsinnaapput, pingaaruteqarporli nerukkaatigineqartuni inuussutissat atorfissaqartitaasut tamakkernissaat., soorlu orsoq, protein-i, sukkoq, vitaminit mineralillu. Ajornannginnerpaassangaluarpoq pusi iluittoq nerukkaatigigaanni imaluunniit nerukkaatissiat pisiniafinni pisiassaasartut. Taakku nerukkaatissat qimmip atorfissaqartitaanut oqimaaqatigillisagaapput, naleqqussakkat. Aalisakkanik nerisassaanni aalisakkat assigiingitsut nerukkaatigineqasapput. Soorlu saarullik protein-eqarneruvoq, qalerallilu orsuinnangajaalluni. Assigiinnarnik nerisillugu qimmit peqqinnarpallaanngilaq.

Qimmeq ullut tamaasa nerissua? Qimmeq nammineq aaliagiisinnaagaluruni ullut tamaasa nerisassangaluarpoq. Ullut tamaasa nerisinnerani iluaqutigivaa, aqajarua sulilluarnerussagami, aammalu inakkuminartuussalluni. Nerisakikkuni kiiseriasinnaanerminut qaninnerusaaq, soorlu meeqqanut.

Qimmit ilaminngui puallarsinnaanngillat. Imaasinnaavoq aqajarua "ikummarissuusoq" imaluunniit nerikitsuusoq. Amerlasuutigut aqajaqqumikkut "ikummarittoorpata" pingasoriaammik annerusumik ilaminnut naleqqiullutik nerisariaqartarput qaarsilaassagunik puallariartulerlutillu. Tamanna eqqumaffigineqassooq, oqaannaveersaarluni "puallassaqqarpoq" imaluunniit "puallarunngilaq". Pingaarnersaavoq piumasaqartitaanik nerisinnissaa.

Diarre

Hunden skal ikke have diarre. Det betyder, at den taber unormalt store mængder vand og vigtige næringsstoffer, som dens krop har behov for. En rask og sund hund har en afføring der er fast. Derfor skal man reagere, når ens hund har diarre.

Ved hurtigt foderskifte vil hundens normale flora i tarmen ødelægges og foderet vil ikke blive fordøjet som det skal. Derfor optager hunden ikke de næringsstofferne den har behov for og i stedet fodrer man så en hund, der skider det hele ud uden at udnytte foderet. Det er uøkonomisk for ejeren og usundt for hunden. Den taber vandet også, da tarmens miljø er i ubalance og slipper vandet igennem i stedet for at optage det.

Hunden er altså syg, når den har diarre og det er ikke godt for den. Langvarig diarre (over 3 dage) bør man behandle. Hvis det kommer med foderskifte, kan man give den gamle type foder som hunden plejede at spise forinden, men først efter en dags faste. Eller man kan forsøge at give den kogt ris og torsk, som er letfordøjelig og som vil stabilisere tarmen.

Går diareen ikke over, skal man kontakte dyrlægen. Diarre kan også skyldes, at hundene har orm. Man skal altså ikke give hundene kun rugbrød en dag eller to, det har hverken hunden eller tarmfloraen glæde af og det gør ingen nytte, tvært i mod. Man skal heller ikke bare pludselig give hundene sælkød, når de er vant til at spise kun fisk eller kun tørfoder. Start med at give dem et lille stykke kød hver dag, og øg gradvis mængden, når du ser at det går fint. Et foderskifte bør tage mindst en uge eller to, så går det bedre med fordøjelsen.

Timmittoorneq

Qimmit timmittussaanngillat. Ima isumaqassangami imermik annertuumik katatsisoq, inuussutissallu pingaarutillit atorluanngikkai. Qimmip peqqissup anaa mangertuusooq. Taamaammat qimmeq timmippat qanoq iliuuseqarnissaq ingerlaannaq pisariaqarpoq.

Nerisai tassangaannaq allanngorpata aqajarua allannguutitut malinnaanngittoorsinnaavoq, aqajarormiullu arortitassat iluamik suliarineqaratik. Taamaammat qimmip nerisani iluamik atorluarsinnaassanngilai, aqajaruaniillu ikuallanngaratik ingerlaannaq anarineqartarlutik. Taamaammat qimminut piginnittunut akisussooq, qimminullu peqqinnarani. Qimmerlu imermik imikkanik taamaasilluni atorluaasinnaassanngilaq aamma.

Taamaammat qimmeq timmitsilluni napparsimasarpoq. Ullut arlallit timmippat qanoq iliuuseqarnissaq pisariarqarpoq. Nerukkaatissanik allannguisagaanni, arriitsuumik allannguisariaqarpoq. Allanngortitsissagaannilu ulloq ataaseq annerpaamik nerisinggikkallariarlungu allannguutit nerukkaatigineqassapput. Imaluunniit misiliutigineqarsinnaavoq suaasat saarullilerlungit nerukkaatigineqarsinnaapput, qimmip aqajaruani "suliariuminarmata", aqajaqqullu sulinera ilorraap tungaanut saatissinnaammagu. Qimmip timmiinnarpat uumasut nakorsaat saaffigiuk. Qimmip timminnera qumaqarneranik pisuusinnaavoq. Qumaajassagaanni timiusianik assigisaannillu nerukkaaneq iluaqutaaneq ajorpoq, ajortitseriaannartarlunili. Qimmit naliginnaasumik aalisangartorpata imaluunniit qimmit nerisassianik nerisuuppata tassangaannaq puisimik tunissallugit aamma pissusissamisuussanngilaq. Nerisani allanngortitsineq sap. Akun. Ataaseq marlunnilluunniit sivistutigisumik allanngortitsiartuaarnermut atorneqassaaq. Tamanna qimmip aqajaruanut pitsaernerpaavoq.

Lænket i kæder

Der lurer mange farer ved at stå lænkede i kæde, derfor er det så vigtigt at ejeren er omhyggelig og opmærksom. Kæden skal fungere rigtigt. Hundene står lænkede i kæder hele året. Hver hund har sit lille område som den er herre over og hvor den har sit fri-rum. Her skal den kunne føle sig tryk. Det vil sige, at man skal ikke på nogen måde må behandle hundene dårligt når de står i kæde.

Hvis de står to og to sammen, skal den ene hund have ca. 1 meter længere kæde end den anden, så den også kan have sit frie rum. Det er den svage hund, der skal have den længste kæde. Kvælerhalsbånd frarådes på det stærkeste, da det kan gå hurtigt med at hunden kvæles hvis den kommer til at vikles ind i kæden. Det er meget farligt. Kvælerhalsbånd har også en større tendens til at gnave sig ind gennem huden og lave dybe kødsår. Brug hellere et almindelig halsbånd i bred web. Husk at kontrollere jævnligt om halsbåndet er for stramt, for så skærer det sig ind i huden og kødet på halsen. Dette gælder specielt hvalpe der vokser. De vokser hurtigere end man tror.

Brug gode drejeled til kæderne og to til hver hund. Det vil sige en tæt ved jorden og en ved halsen. Sørg for at der ikke ligger affald på pladsen, der kan vikles ind i kæden. Det kan gå hurtigt med at hundene vikler kæden fuldstændig op, så de ikke har nogen bevægelsesfrihed længere. Husk at have god afstand mellem hundene, så de ikke kan nå hinanden. Ellers kan du risikere at de river hinanden ihjel.

Pitoqqasitsineq

Qimmilingaanni siomatigullu qimmeqarsimanani, pitoqqasitsinermut tunngasut paasiluassallugit pingaaruteqarpoq. Pitussinermi ajutoorutaasinnaasut arlaqarput.

Kalunnerit pitsaasumik aaqereertariaqarput. Eqqaamallugu qimmip inigisussaavaa uki-oq naallugu. Qimmeq pitoqqaffimmini annikitsunnguamik aalaffissaqarpoq nammineq aqutaminik. Pitoqqaffimmini toqqissimasariaqarpoq.

Amerlanerit pitussisarput qimmit pitoqqavimmi ataatsimi marlukkaarlugit. Pitsaanerpaasoorlu qimmeq sanngiinneq meterip missaani takinerusumik kalunnillissallugu. Qimmip qungasequtaa nammineq sukattartoq innersuussutingissuarput atorneassanngitsoq. Kalunnerit illattoorpata, qungasequllu sukarulluni qimmit qimillini toqusinnaavoq, tamannalu pisariaqanngilaq. Qungasequitillu nammineq sukattartut qimmit qungasiata amia amerlasuutigut kimillatsitertarpaa ilaatigut neqaa tikillugu ammartarlugu, taamaasilluni qungasia kaajallallugu ammasumik ikeqalersillugu. Innersuussutigerusuppagulli qungasequitit killilimmik sukattartut. Maluginiaquarpullu akulikitsumik qungasequitip sukanganera misissungassaammatt sukangavallaqqunangu, ingammik qimmeq allia-tortillugu qungasequtaa akulikitsumik misissungassaasassooq sukangavallaqqunangu.

Qungasequtaa sukangavallaaruni meqqui amialu kimillatsiterneqalissooq ikinnguussinnaasumik.

Pitussinermi pingaaruteqarpoq kalunnerit qipisunik ilasimaneqarnissaat, ingammik qimmit marluoppata.

Qipisoq ataaseq nunamut attuumangajalluni, qimmillu immikkut qungasiisa eqqaatigut qipisulerlugit. Qimmit pitoqqasut angusinnaasaata iluani eqqakkanik, qisunnik, pituutakunik assigisaanillu peqannginnissaa isumagissuat, kalunnernut nermuttuunnginnissaq piniarlugu. Ajornerpaamik pisoqassappat, sukaruttoorlutik imminnut qimissinnaapput. Qimmit pitussimasoqatiguit imminnut qanippallaannginnissaat pingaaruteqarpoq. Qanippallaarunimmi imminnut kimaassinnaapput.

Vand

Hundene skal have adgang til vand hele tiden. Det er dig som ejer, der skal sørge for en indretning af vand, som kan tåle hundenes aktivitet på pladsen. Det er aldrig hundens skyld hvis den kommer til at vælte sin vandspand, det er altid ejerens ansvar.

Hundene vælter ikke vandet med vilje og det er derfor din pligt at skaffe noget der kan holde til at stå hos hundene. Alternativer er at stille et stort sort plast kar på mange liter (50 liter) med tunge sten i bunden eller at hænge en spand på hundehuset. Hvorfor de tisser i vandet? Man skulle tro det var fordi de kunne lide smagen, men hunde har det nu med at skulle markere sit område. Og der hvor der er noget som rager op af jorden, er det jo fint at sætte sit mærke. Hunde drikker gladelig vand der er beskidt, men for at vedholde hundenes gode tarmflora er det bedst at sørge for, at de har nogenlunde rent vand tilgængelig. Ellers risikerer man igen at hunden får diarre.

Det er specielt vigtigt med rigelige mængder vand om sommeren, når der er sol på hele dagen. Hvis man er uheldig, kan en hund uden skygge for solen, dø af overophedning i løbet af få timer..

Husk at nogle hunde vogter over vandet. Hvis man kun har en spand med vand, kan det være at den anden hund i parret ikke får noget at drikke. Man skal aldrig lade to nabohunde have samme vandkar.

Imeq

Qimmit tamatigut imerfissaminnik periarfissaqartinneqassapput. Illit qimminik piginnittutut, piriarfissaq taanna qimminut aaqinnissaa pingaaruteqarpoq. Imerfik uppippat qimmip pisuussutigingilaa, piginnittutulluuna taanna pisuussutigigit. Qimmip imerfik piaaraluni uppsikkunnangilaa, taamaammatt piginnittup pisussaaffingaa imerfik qularnaatsumik tikikkuminartumillu inississallugu. Allaanerumik aaqiisoqassappat, siunnersuutigisinnavarput, imerfik paalia anngajaaq ujaqqanik oqiimaatsunik ilua immerlugu, imaaliillaannaq uppisikkumi-naatsumik. Imaluunniit qimmit illuaraanut nivinngarlugu aaliangerluguluunniit.

Sooq qimmip imerfini quisarpaa? Isumaqaarnassooq qimmip qooq mamingaa. Kisianniliuna qimmip inunnguuseringaa eqqani imaluunniit tikissinnaasani qummassallugu. Ujaqqat imaluunniit portuninnguit qummartarpat sumiiffitsik naapertorlungu. Qimmit naliginnaasumik imeq qanoq ikkaluaraangalluunniit imertarpat, kisianni qimmip aqajarua peqqissuutissagaanni, imerfia saligatsuutinissaa iluarnarpaajussaaq. Taamaangippat qimmip timmilerneranik kinguneqarsinnaavoq.

Aasaanerani pisariaqarluninarpoq qimmeq imermik pisinnaanissaa, ingammik seqineq saqqarluarsimatillugu qimmerlu alanngortamut pisinnaangippat, sivikitsup ingerlanerani qimmeq ipilluni toqusinnaammatt. Qimmit ilaasa imerfitsik kisermaanniartarpat, pitussimaqaterik imertaaliortarlungu. Qimmillu pituttoqatigiit marluk immikkoortut ataatsimik imerfeqartinnaaveersaartariaqarput.

Hus

Hunde har som alle andre dyr overlevelses instinkter der fortæller dem at de skal søge skjul for vejr og vind. En hund der har mulighed for det vil derfor lægge sig i læ for vinden, regnen og solen. Den vil også lægge sig et tørt sted, hvis den har mulighed for det. Det vil sige at den hellere vil ligge på en klippe eller et hundehustag end at ligge på den våde forårs sne.

Hundene kan meget godt lide at ligge ude i sneen når det er vinter. Huse bliver mest brugt når det er forår og sommer og det regner eller når solen er for varm. Der er sjældent hundene larmer så meget som når der regner i længere tid ad gangen. Et hundehus skaber trivsel hos hundene. Her kan de søge ly for vejr og vind og være i fred for andre, hvis de ønsker det.

Ekstra bonus er at så bliver det meget nemmere at lave en indretning for vand som holder hele sommeren. Man kan skrue et stort vandkar fast til huset eller hænge en spand på huset. Nogle har også lavet en kasse som er fastgjort til huset til at stille vandspanden i. Det er det allerbedste! For så kan man også tage spanden ud og vaske den en gang i mellem.

1. Så snavset vand må nogle hunde nøjes med
2. Det er dit ansvar, at hunden har vand
3. Her kan hunden ikke vælte sin spand

Iserfissaq

Qimmit, uumasut allat assingalungit, ajornartorsiuteqarsoringaangamik uumaannarusussusermik pingisaqartarput. Soorlu sila ajortillungu imal. Kiappallaartillungu alanngisimaffissarsiortarput. Anorimut sialummut seqnermulluunnit alanngisimaffissaqarunik atorluartarpaat. Aput masappat, siallerpalluunnit panertumut innangavissarsiortarpoq. Qimmeq ukiuunerani apummi innanganerorusuttarpoq oqornerummat. Illuaqqat (iserfissat) atorneqarnerusarput upernassakkut, aasakkut, siallernerani seqinnarinneranilu. Qimmit nipiliorpallaarneq ajorput sivisunerusumik siallertillungu. Illuaraq qimmip atungarissaarsinnaaneranut ilaalluinnarpoq. Iserfissaqaruni atorluassuaa, anorlerpat, siallerpat eqqissisimarussukkuniluunniit qimmeqatiminit allanit. Illuaraqartitsinermi iluaqatissat ilangaat imerfissat il-luaqqap silataata iingartaanut immikkut karsiliorlungu inissinneqarsinnaammata. Taamaalilluni uppissanngilaq, salikkuminarsinnaassallunilu. Tamanna pitsaanerpaavoq.

1. Imeq taamak ipeqartigisoq qimmit ilaasa atungarivaat
2. Illit kisivit akisussaaffigaat qimmeq imeqartinnissaa
3. Uani qimmit imerfini kuisinnaanngilaa

1.

2.

3.

Sygdom

Hvis hunden bliver syg, er det dit ansvar at give den en korrekt behandling. Det kan være at aflive den, hvis den er kommet uhelbredeligt til skade, eller at kontakte dyrlægen for råd. Andre ting kan du måske selv håndtere. Som at rense og pudre et lille sår. Hvis hunden ikke spiser og har opkast eller diarre over længere tid og det samtidig er vinter, skal man huske at marginalerne er meget små. Hunden vil kunne dø af dehydrering eller hypotermi (underafkøling) i løbet af kort tid. Husk at tage en syg hund indenfor i varmen, så den ikke skal bruge energi på at holde sig varm. Har man ikke mulighed for det, skal man overveje at aflive hunden. Hunden skal på intet tidspunkt lide. Den må hellere dø hurtigt og smertefrit end at pines til døde.

Ofte er det vigtigste at give hunden vand, hvis den ikke har madlyst. De almindeligste skader slædehunde får, er bidsår og overbelastning. I de fleste tilfælde af bidsår der er af lidt større omfang, skal der antibiotika til for at helbrede. Det er meget vigtigt med antibiotika, hvis såret er i nærheden af et led. Hvis man ikke kan få en dyrlæge til at sy det sammen, så kan antibiotika i alle fald hjælpe langt hen ad vejen. Også en bandage over såret for at få sår-kanterne til at mødes, vil være godt.

Hvis hunden halter uden at have været udsat for bid, har den måske fået en overbelastning i et led. Sådanne skader kan kun hele ved at hunden står i ro i sin kæde i omkring 3 uger. Bagefter skal man huske at hunden skal have en forsigtig optræning, inden den er lige så god som forinden skaden opstod.

Nappaatit

Qimmeq napparsimappat piginnittutut pisussaavutit nappaammuat naapertuuttoq kattorsaatigitissallugu. Imaassinnaavoq ajutoorluni toqtassanngorsimappat, imal. uumasut nakorsaa siunnersortitut saaffissaassappat. Imaassinnaavoq nammineq kattorsarsinnaagit. Soorlu kilernerata salinnera. Qimmeq sivisunerusumik nerisimangippat, meriarpat, timmippalluunniit uumaannarsinnaaneranut periarfissat annikitsuaraassapput ingammik ukiuunerani. Qimmeq toqusinnaavoq imermik amingaateqarluni imal. nillorpallaarluni piffissap sivikitsuinnaap ingerlanerani. Eqqaamallugu qimmeq napparsimasooq kialaartumut eqqullugu uumaannarnissaanut periarfissaqarnerussammat, silamiiginnarunimi napparsimalluni nukippassuit atussuai timini kissassimaannartikkumallugu. Kialaartumut eqqussinnaanngikkaanni qimmerlu napparsimasooq, toqinnarnissaanut eqqarsaasersorfigineqassooq. Toqupallaannarlugu iluarnerpaajussooq arriitsumik sivisuumillu toqujartuaarnera pinngitsoortikkusullugu.

Tamatigorluinnangajak pingaarnersaavoq qimmeq neriumangippat imertissallugu. Nappaatit naliginnaanerpaat tassaapput kiitillutik ikit imal. sulerulunnerup kingorna anniaatit. Amerlasuutigut kiitinnermik ikit annertujaarsinnaapput allaat pisariaqalerluni antibiotika-mik qimmeq nerisinnissaa. Antibiotika pisariaqarlunnarpoq qimmeq ajulumi eqqaasigut kiitissimappat. Qimmip ikia nersutit nakorsaanit mersomeqarsinnaanngippat antibiotika iluaqutaasinnaavoq kisianni killilimmik. imal. ikeq poortorlugu ikiata ammanera matullugu iluaqutaassooq.

Qimmeq tusiappat ikermillu takussutissaqarani ujaluminik anniaateqarismanissaa ilimanarlunnarpoq. Sulerulussimanerup kingorna ujallu qasusimasinnaapput. Taamaattut nappaatit aaqqisinnaapput qimmeq sapaatit akunnerini pingasuni pitoqqatilluni qasuersaarpat. Eqqaamalluguli qimoqqilerpat arriitsumik sungisarneqassammat, sakkortuallaamik aallartitinnagu.

Kløerne

Hunde der står på klipper hele sommeren, behøver måske ikke få kløerne klippet. Men hvis hundene står på græs eller sne, så skal man huske at undersøge hundens kløer. Når de bliver for lange, kan de komme til at brække af eller skade dem. Hundene kan også få belastningsskader i ledderne af at have for lange kløer. Man skal kontrollere kløer en gang om måneden og klippe dem, hvis det er nødvendigt.

Pelsskifte/fældning

Hunde fælder pelsen to gange om året, uanset hvordan man fodrer dem. Typisk vil det være om foråret og om efteråret. Sådan får de en lettere sommerpels til sommeren og en tykkere pels til isolation om vinteren. Det er temperaturen der giver besked om hvornår hunden skal fælde pelsen. Hvis der kommer en periode med tøvejr midt om vinteren, kan det være nok til at hunden "tror" at nu er der sommer på vej, og den begynder at smide pelsen. Det er mekanismer i hundens hjerne der sætter det i gang.

Tæver der har fået hvalpe smider også pelsen og kan se meget tynde ud, selv om de er i normalt huld. Diegivende tæver er ofte helt bare på patterne. De smider pelsen på bugen for at hvalpene bedre skal kunne finde brystvorterne.

Pelsen er også ofte med til at skjule for ejerne hvor tyk eller tynd hunden egentlig er. Det er derfor meget vigtigt, at man mærker efter på sine hunde mindst en gang om ugen, hvor tykke de er og derefter justerer fodermængden.

Qimmit kukii

Qimmeq aasaq naallugu qaarsup qaaniissimappat pisariaqanngilaq kukiiarnissaanut. Qimmilli sivirusumik ivikkaniippata apummiluunniit pisariaqassooq kukii misissullattaassalugit. Takivallaalerpata napisoorsinnaapput annialerlutillu. Aammalu takivallaalerlutik ajullumigut qasusoornermik kinguneqarsinnaavoq. Qaammammut ataasiartumik kukiini misissuisarneq pineqarsinnaavoq, takivalaarpatalu killorneqartariaqarlutik.

Meqquisa katangarneri

Qimmip katattarput ukiumut marloriarlutik, qanorluunniit nerisikkaluaaraanni. Naliginnaasumik upernasakkut ukiakkullu. Upernasakkut katattarpoq kissakkaangat, aammalu nillertikkaangat ukiassakkut. Silaanaap nillissusaa kiassusaalu apeqquaatillugit qimmip timaa nammineq qisuariartarpoq katalerlunilu. Sila sivirusunerusumik mannguppat qimmeq katalersinnaavoq. Qimmip qarasaani aallartitsisoqartarpoq katersitsisumik.

Sarliartut ukiuungaluamiluunniit katassinnaasarput, saluttutut isikkoqarsinnaallutik, naak naliginnaasumik pualassuseqaraluarlutik. Arnavissat sarliartut iviangimi nalaat meqquiartarpaat piaqqat milulluaqqullungit.

Meqquisa qimmip qanoq salutsiginera pualatigine-raluunniit toqqoqqasarpaat isaannarmik takujumi-naatsumik. Tamaammat pingaaruteqarpoq qimmit attuuallugit maluginiassallugit qanoq pualatiginersut salutsiginersulluunniit, malugisarlu naapertorlugu nerisai allannagortinneqarsinnaapput.

Hundelort

Hvem ønsker vel at ligge i lort? Heller ikke hundene, hvis de selv kan vælge. Det er ikke bare af forfængelighed, men af hygiejniske årsager at det er smart at skovle lorten væk fra hundene. I lorten lagres alle mulige smittekilder, som hvalpesygdomme og bakterier som giver diarre. Og ikke mindst er det smittekilde for orm. Hvis du fjerner lortene, så slipper du måske for, at dine hunde straks efter en ormekur bliver smittet på ny, hvilket jo er tilfælde når lortene ligger der.

Anna

Kina annat akornanni innangarusummat? Qimmit aamma namminneq annani innangarusunngillat. Kus-anarusunneq pissutaaginnangilaq, aammali eqqiluisarneq peqqinnissarlu pissutaapput pisariaqarmat annat nivallugit piiartarnissaat. Annami napparsimalersitsisinaasut katersuuttarput, soorlu piaqqat nappaataat bakteriallu assigiingitsut timmilersitsisartut. Minnerunngitsumillu qumaqalersitsisartut. Qimmit akorni anaajaangaanni pinngitsoorneqarsinnaavoq qumaajaammik qimmit tunisimagaanni ingerlaannaq qumaneqqinnginnissaat, piingikkaannimi tamanna uteqqittuassooq.

Bidske og aggressive

Den grønlandske slædehund er ikke en aggressiv eller bidsk hunderace. Den er tværtimod en hund der er meget hengiven overfor mennesker. Den vil gøre alt for at glæde sin ejer som den jo får mad hos.

Når så hunde bider, kan det skyldes flere faktorer. En meget vigtig ting er, om hunden er socialiseret på mennesker. Om hundene har haft normal omgang med folk og føler sig tryk i nærheden af mennesker. En dårligt socialiseret hund kan nemt føle sig truet, når der kommer nogen hen til den. Hvis de i en sådan situation bliver presset ind i et hjørne, vil de måske bide for at forsvare sig.

Det kan være hunde der er meget sultne eller tørstige, fordi de ikke bliver fodret ordentligt eller fordi de sultes. Det gælder også hvis hunden ikke har adgang til vand, så kan den blive frustreret. Sådanne hunde vil kunne bide efter hvad der måtte komme forbi deres hundeplass, i desperation.

Eller det kan være at man kommer for tæt på hunde der slås og at man derfor bliver bidt. Man skal passe meget på ikke at komme mellem to hunde, der er uvenner.

Hundene har også et stærkt flokinstinkt og hvis der er flere løse hunde, vil de kunne danne flokke. Under uheldige situationer med børn vil de kunne bide et barn ihjel. Det sker meget sjældent i vore dage, da hundene skal være lænkedede. De fleste der i dag bliver bidt, går selv hen til den lænkede hund og truer den måske ligefrem. De hunde der kun er vant til at få mad serveret i en bue gennem luften, vil også nemt kunne finde på at tage fat i ens ben, hvis man skulle falde indenfor dens territorium. Det er derfor meget vigtigt at man husker at klappe og kæle med hundene en gang i mellem, så de bliver trygge ved mennesker.

Kiisortut

Kalaallit qimmiat kiisortuulluni inunnguuseqanngilaq. Akerlianilli inunnut tunniusimasuuvuq. Piginnittunili nuannaartikkumallugu pissuseqartarpoq, taassumammi nerisitarimmani.

Kisiannili qimmeq kiisorpat, pissutaasut arlaqarsinnaapput. Pingaaruteqartut ilangaat qimmeq inuit akornanni perorsarsimansoq, inuk kinaagaluarpaluunniit tatiginerai. Inuit akornanni tatiginnilluni perorsarsimangippat, qimmeq inummik ornitsilluni siorasumik pissuseqassaaq qunusutut illuni. Taamatut iliorneqarlutik unguneqarunik kiiseriasinnaapput imminnut illersorniarlutik.

Imaassinnaavoq qimmeq qilattoq imal. perlilertoq, imertinneqarneq ajoramik imal. nerisinneqarneq ajoramik. Aamma qimmeq imermik pisinnaanissaminut periarfissaqanngikkuni paatsiveerusimaarutigisinaavaa allaat kiisisinnaalluni.

Kiitinnermut pissutaasinnaasut ilagaat, qimmit paasut qanillivallaarlugit kiitinnermik. Taamaammat qimmit aaqqiingitsut marluk nalusat qanillivallaannginnissaq.

Kalaallit qimmii putunneqanngitsut ataatsimooriiallaqqisuupput. Pitunneqanngitsut amerlatillutik ataatsimorsuaq suleqatigiilersinnaapput, ajornepaasumillu pisoqarsinnaasarpoq soorlu meeraq saassullugu kimmarlugu toqussinnaallugu. Ullutsinni tamanna qaqutiguinnaq pisarpoq, qimmit amerlanerit pitoqqaneri pissutigalugit. Ullumikkut amerlanerit kiitittartut qimminut nalusaminnut qanillivallaarlutik ornigullutik qunusaarinerup kingorna kiitittarput. Qimmittaaq nerisipajuinneqartartut qimattakkat qaninaartoorlugit kiiseriasaarsinnaapput. Tamaammat pitsa-nerpaavoq pingaaruteqarlunilu inunnut tatiginninnerulersissallugit qimanginnerani pattalaartuamissaat.

Arbejdshund, ikke kælehund

Den grønlandske slædehund er en arbejdshund og ikke en kælehund, er der mange der siger. Det er op til hver enkelt, hvilken brug man tiltænker sin hund. Mange hunderacer kan være arbejdshunde eller have en bestemt funktion. Men det er vigtigt at huske, at alle hunde skal behandles omsorgsfuldt. De skal behandles forsvarlig og der skal sørges for at deres behov for mad, vand og beskyttelse bliver dækket.

Ofte når slædehundes behandling diskuteres, virker det som om, at fordi de er arbejdshunde, giver det en god undskyldning for at behandle dem dårligere end kælehundene. En arbejdshund bør man behandle specielt godt, da den jo skal bruges til noget nyttigt og vigtigt.

Alle hunde har nogle basale behov og de skal dækkes uanset hvad nu hunden bruges til. Disse behov handler om mad, vand og naturlige instinkter som at søge beskyttelse og at have mulighed for bevægelse.

Hvis nogen ønsker at holde en grønlandsk slædehund som kælehund er det lovligt, man skal bare huske at stimulere den efter dens behov. Det betyder at den skal have rigtig meget motion.

Qimmeq inuusstissariut, illumiutaanngitsoq

Kalaallit qimmiat illumiutaanngilaq inuusutissarsiutaavoq sulisitaq, inuit ilaat oqartarput. Kialluunniit qimmeq qanoq atungarissallugu paaqqutarissallugulu nammineq aaliangertarpaa. Qimmit assigiinngitsut sumiluunniit inuusutissarsiutigalugit atorneqartarput. Eqqaamassallugulu pingaaruteqarpoq qimmit tamarmik paarilluagassaammata. Piginnittutut illersorsinnaasumik qimmit pineqartariaqarput aammalu pisariaqartilluinnagaat nerisassat, imeq alanngiffissarlu isumannaarniarneqartariaqarlugit.

Amerlasuutigut qimmit eqqartorneqartillugit, qimmit inuusutissarsiutaaneri illumiuttatullu atorneqannginneri atungarliortinnerinut utoqqatsissutigineqartarpoq. Qimmeq sulisioq inuusutissarsiullu allanit tamanit pitsaane-rumumik atungaqartinneqartariaqarpoq, atorluarneqartuummat pingaaruteqartumillu inissisimasuummat.

Qimmit suulluunniit pisariaqartitaat naliginnaasut sumikkaluaraanniluunniit assigiiaartorujussuupput, tamakkulu eqqumaffigisariaqarput qimmeq sumulluunniit ator-neqaraluarpat. Makkulu pisariaqartitat eqqartorneqartut tassaapput, nerisassat, imeq alanngiffissaq/oqquiffissaq qimmip uumasuunermini ujartungai.

Kialluunniit kalaallit qimmiat qanoq atussallugu nammineq aaliangissuaa tamannalu inerteqqutaanngilaq. Tamaallaat atorfissaqartitai naliginnaasut eqqaamane-qassapput. Isumarpoq qimmeq aalatituassallugu/sulisituassallugu.

Pas godt på din arbejdskammerat

Dansk Kennel Klub (DKK) har været danske hundes og danske hundeejeres organisation siden 1897. Det er en del af DKK's formål at virke for god behandling af hundene. Hvad enten man har en kælehund, en konkurrencehund eller en arbejdshund, så fortjener den at blive behandlet ordentligt.

Ligesom den dygtige cowboy passer godt på sin hest, så tager den dygtige hundefører ordentligt vare på sine hunde. Dette lille hæfte kan hjælpe dig med at huske det hele, så du får glæde og gavn af dine 4-benede arbejdskammerater og de får et anstændigt hundeliv.

Suleqatit sissueruk

Dansk Kennel Klub (DKK) qimmit mimmiutillillu kattuffigivaat 1897-imi aallartittoq. DKK-p siunertaasa ilagaat qimmit paarilluaraneqarnissaat. Qimmeq illumiutaagaluarpat, sukkanniuttartuugaluarpat imaluunnit sulilluni atugaagaluarpat pisariaqarpoq ajunngitsumik paarissalugu.

Uumap quppersakkap assigiinngitsunik eqqaasittassavatiit, ilinnut qimmiutilimmut iluaqutaasussamik qimmillu qimuttut isumakulunnannngitsumik uumanissaat pisinnaamat.

